

Krajowa Rada Konsultacyjna
do Spraw Osób Niepełnosprawnych

UCHWAŁA nr 2/2025
Krajowej Rady Konsultacyjnej do Spraw Osób Niepełnosprawnych
z dnia 16 maja 2025 r.

w sprawie: Oceny **poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Druk nr 1187)**

Na podstawie art. 42 ust. 3 pkt 1c ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r., poz. 44) w zw. § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 31 października 2016 r. w sprawie Krajowej Rady Konsultacyjnej do Spraw Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1783) uchwala się, co następuje:

Krajowa Rada Konsultacyjna ds. Osób Niepełnosprawnych na posiedzeniu w dniu 24.04.2025 r. rozpatrzyła pozytywnie zasadność wniesionego projektu poselskiego nowelizacji ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (**Druk sejmowy nr 1187**), wskazując jednocześnie na potrzebę wprowadzenia doprecyzowujących zmian brzmienia nowelizowanych przepisów:

1. Krajowa Rada Konsultacyjna wskazuje poparcie, że w przepisach dotyczących udzielania ulg we wpłatach na PFRON przez sprzedającego (art. 22 ustawy o rehabilitacji zawodowej, społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych) będącego uprawnionym powinno to stanowić **jego prawo, a nie jego obowiązek tj. udzielania ulg swoim wszystkim Nabywcom**. Dlatego KRK wskazuje na potrzebę doprecyzowania zmiany przepisu art. 22 w zakresie wskazania, że sprzedający wystawia informację o kwocie obniżenia wpłat na Fundusz na wniosek nabywcy, np. poprzez zmianę treści art. 22 ust.2 pkt 3 ustawy o

rehabilitacji zawodowej, społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w następujący sposób:

„3) udokumentowanie przez nabywcę kwoty obniżenia informacją o kwocie obniżenia wystawioną przez sprzedającego na wniosek nabywcy.”

lub zmianę brzmienia art. 22 ust. 10 pkt 1

„Sprzedający może wystawić informację o obniżeniu wpłaty na wniosek Nabywcy, pod warunkiem: (...).”

Dzięki temu zachowana zostanie dobrowolność po stronie sprzedającego, co będzie spójne z postulatem uznania ulgi za jego **prawo, a nie obowiązek**.

Dodatkowo KRK popiera wykreślenie art. 22 ust. 1a ustawy tj. zniesienia obowiązku informowania co roku wszystkich swoich nabywców o możliwości uzyskania przez nich obniżenia wpłaty na PFRON. Dla Sprzedających ta zmiana znacząco ograniczy zbędne obciążenia biurokratyczne. KRK wskazuje również, że obowiązek prowadzenia ewidencji udzielonych ulg, biorąc pod uwagę całą sprawozdawczość wysyłaną do PFRON przez Sprzedających i Nabywców ulg jest kolejnym dla nich obciążeniem biurokratycznym. Dzisiaj tzw. Sprzedający wszystkie udzielone ulgi i tak wysyła do PFRON poprzez system e-pfron2 lub papierowo a więc PFRON wie o każdej wystawionej i udzielonej uldze.

W związku z powyższym Krajowa Rada Konsultacyjna proponuje wykreślenie art. 22 ust. 10 pkt 2 ustawy.

2. Krajowa Rada Konsultacyjna popiera zmianę przepisu art. 28 ustawy o rehabilitacji zawodowej, społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w zakresie likwidacji obowiązku zapewnienia doraźnej opieki medycznej w ZPCHR i ZAZ. Jednocześnie biorąc pod uwagę dyskusję, która miała miejsce na posiedzeniu Krajowa Rada Konsultacyjna wskazuje dodatkowo na potrzebę całkowitego wykreślenia art. 28 ust 1 pkt 3 – w stosunku do ZPCHR a dla ZAZ zgodnie z ich wskazaniem zostawienia i dopisania w art. 29 przepisu wskazującego na obowiązek zapewnienia przez ZAZ już tylko samej specjalistycznej opieki medycznej, poradnictwa i usług rehabilitacyjnych.

Art. 28 ust. 1 pkt 3 dotyczy obowiązków zarówno zakładów pracy chronionej jak i zakładów aktywności zawodowej i nie uwzględnia ich innej struktury zatrudnienia a także modelu prowadzenie działalności, dlatego KRK postuluje **wykreślenie art. 28 ust. 1 pkt 3 oraz zmianę art. 29 ust. 1 pkt 2 na:**

„4) zapewnia specjalistyczną opiekę medyczną, poradnictwo i usługi rehabilitacyjne”.

3. W zakresie zmian w art. 29 ustawy o rehabilitacji zawodowej, społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, KRK mając na uwadze zaproponowaną drastyczną zmianę wskaźnika zatrudnionych osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności w zakładach aktywności zawodowej, wskazuje, że istnieje ogromne ryzyko, że proponowana zmiana spowoduje duże zagrożenie dla aktywności zawodowej osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Ponadto może również wpłynąć na sposób postrzegania zakładów aktywności zawodowej, przekształcając ich wizerunek z miejsc przeznaczonych głównie dla osób wymagających intensywnego wsparcia. **W związku z tym KRK proponuje zmianę brzmienia art. 29 ust. 1 a: ustawy na: „Stan zatrudnienia osób niepełnosprawnych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, nie może być wyższy niż 50 % ogółu zatrudnionych”.** W ocenie KRK powyższa zmiana zwiększy udział osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, jednocześnie gwarantując osobom ze znacznym stopniem niepełnosprawności udział w rehabilitacji zawodowej w zakładzie.
4. **Dodatkowo Krajowa Rada Konsultacyjna** apeluje kolejny raz o podjęcie pilnych prac nad kompleksowymi rozwiązaniami, zgodnymi z Konwencją o prawach osób z niepełnosprawnościami, odpowiadającymi na indywidualne potrzeby pracowników z niepełnosprawnościami i zatrudniających ich pracodawców.

Przewodnicząca

Krajowej Rady Konsultacyjnej

Monika Zima-Parjaszewska